

ODVAHA K ODPOVĚDNOSTI.

Jak sdělit nevyslovitelné? Muzea a tragické dějiny

20. století

Předběžný program

Mezinárodní konference

Organizátoři: ICOM Česko, ICOM Rakousko, ICOM Slovensko

Spoluorganizuje: Moravská galerie v Brně, Ústav pro studium totalitní režimů ČR, Ústav archeologie a muzeologie a Katedra UNESCO pro muzeologii a světové dědictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity Brno, Moravské zemské muzeum, Muzeum města Brna

STŘEDA, 22. 11. 2017

12:00 Registrace účastníků

13:00 Uvítací projevy

Jan Press, ředitel Moravské galerie v Brně

Martina Lehmannová, předsedkyně Českého výboru ICOM

Dušan Buran, předseda Slovenského komitétu ICOM

Danielle Spera, předsedkyně ICOM Rakousko

ÚVODNÍ PŘEDNÁŠKY K TÉMATU KONFERENCE:

14:00 Sally Yerkovich, Etická komise ICOM, USA: Jde o důvěru

14:30 přestávka na kávu

15:00 Daniel Logemann, Jena: Prezentování násilí. Přesun kurátorských cílů

15:30 Daniel Hermann, ministr kultury

16:00 Petr Pithart, Karlova univerzita Praha (tbc)

18:00 Společenský večer – Moravské zemské muzeum

ČTVRTEK, 23. 11. 2017

09:00 **PANEL 1: Instrumentalizace muzeí v zájmu politiků**

Moderátor: Michael Henker, ředitel Sudetendeutsche Stiftung, Německo

Přednášky:

9:10 Václav Sixta, Ústav pro studium totalitních režimů, ČR: Reflexe role Národního muzea

9:30 Jakub Jareš, Ústav pro studium totalitních režimů, ČR: Soudobé dějiny v českých muzeích: zpráva o výzkumu

9:50 Michal Stehlík, Národní muzeum Praha, ČR: Muzea jako zrcadla (ne)schopnosti reflexe dějin 20. století v české společnosti?

10:10 Bernadette Biedermann, Universita Graz (Karl-Franzens-Universität Graz), Rakousko: Sbírký a expozice rakouské historie ve vztahu k Národnímu muzeu Rakouska

10:30 přestávka na kávu

11:00 **PANEL 2: Holocaust**

Moderátor: Danielle Spera, předsedkyně ICOM Rakousko, ředitelka Židovské muzeum ve Vídni

Přednášky:

11:10 Dr. Werner Hanak-Lettner, hlavní kurátor Židovské muzeum ve Vídni, Rakousko: Připomínání holokaustu v rakouských muzeích

11:30 Monika Heinemann, Ústav Simona Dubnowa židovské historie a kultury, Univerzita Lipsko, Německo: V sevření zapomenuté minulosti? Památník Lodžského ghetta

11:50 Vojtěch Blodig, Památník Terezín, ČR: Památník Terezín - vývoj instituce v průběhu různých politických režimů.

12:10 Jan Švimberský & Jörg Skriebeleit, Památník Flossenburg: „Trochu místní historie a geografie [vlastivěda]: Plzeň – Terezín - Flossenburg“

12:30 Martin Korčok, Muzeum Holokaustu v Seredi: Programy Muzea holokaustu v Seredi

13:00 oběd

14:00 **PANEL 3: Military**

Moderátor: Dorota Folga Januszewska, předsedkyně ICOM Polsko, zástupkyně ředitele Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie

Lectures:

14:10 *Ljiljana Radonić, Akademie věd Rakousko, Rakousko: Neslučitelnost hierarchie předmětů a obětí v postkomunistických památnících druhé světové války.*

14:30 *Kamila Poláková, Národní památník 2. světové války Hrabyně, ČR: Odkaz obětí II. světové války v expozicích památníku v Hrabyni včera a dnes*

14:50 *Sergey Ivanyuk, Památník a muzeum «Bitvy o Stalingrad», Rusko: Oběť ideologie: k otázce založení muzejní sbírky Tsaritsyn Muzea obrany pojmenovaném po J. V. Stalinovi v roce 1937*

15:10 *Vojtěch Kyncl, Historický ústav Akademie věd Praha, ČR: Lidice jako zneužitý symbol*

15:30 *Kenji Shiga, ředitel Památníku Hiroshima, Japonsko: Předávání vzpomínek na zkušenost s atomovou bombou: Budování muzea jako odkaz budoucím generacím*

15:50 *přestávka na kávu*

16:10 **PANEL 4: Muzea jako místa paměti a smíření**

Moderátor: Martina Lehmannová, předsedkyně Českého výboru ICOM, ředitelka Památníku Lidice

Přednášky:

16:20 *Alisa Lisovskaya, Muzea moskevského Kremlu, Rusko: Ruská zkušenost s tvorbou muzeí v místech utrpení. Fenomén GULAGu řečí historické expozice*

16:40 *Anastasija Haidukevych, Národní památkový ústav Ukrajiny: Muzeum Maidanu jako místo paměti a smíření*

17:00 *Michal B. Soukup, Oblastní muzeum Most, ČR: Problém výkladu událostí roku 1918 při přípravě nové expozice – objektivní podání faktů vyvolává stále prudké emoce*

17:20 *Jiří Neminář, Muzeum Hlučínska, Hlučín, ČR: Hlučínsko – region s odlišnou minulostí*

17:40 *Marek Junek, Národní muzeum Praha, ČR: Památník Jana Palacha ve Všetatech*

18:00 *Společenský večer - Moravská galerie v Brně*

PÁTEK, 24. 11. 2017

8:40 PANEL 5: Muzealizace muzeí

Moderátor: Pavel Jirásek, Český výbor ICOM

Přednášky:

8:50 Lenka Mrázová, vedoucí Katedry UNESCO pro muzeologii a světové dědictví Masarykovy univerzity Brno, ČR: Několik poznámek k problematice didakticky vyvážené interpretace dějin

9:10 Alena Petruželková, Památník národního písemnictví, ČR: Stálá expozice Památníku národního písemnictví - „Minulé není a ani nemá být „překonáváno“, ale v proměněné podobě osvojováno“, Gianni Vattimo

9:30 Melinda Harlov-Csortan, McDaniel College Budapešť: Muzealizace zkušeností se železnou oponou?

9:50 Ekaterina Gertsman, Vyšší odborná škola mezinárodních vzdělávacích programů, Polytechnická univerzita Petrohrad, Rusko: Historická paměť ve virtuální realitě

10:10 Pavel Štingl, Památník šoa, Bubny, Muzea jako dějiště paměti a usmíření

10:30 přestávka na kávu

10:50 PANEL 6: Sociální témata a antropologie

Moderátor: Elke Kellner, generální ředitelka ICOM Rakousko

Přednášky:

11:00 Elena Kurincová, Muzeum města Bratislavy, Slovensko: Životní příběh klíčové osobnosti muzejnictví v Bratislavě v první polovině 20. století - Ovidius Faust (1896-1972)

11:20 Čeněk Pýcha, Ústav pro studium totalitních režimů, ČR: Fotografie ve vystavování traumatických dějin 20. století

11:40 Efrat Ben-Ze'ev, Ruppino akademické Centrum, Izrael, & Edna Lomsky-Feder, Hebrejská univerzita v Jeruzalémě, Izrael: Odcházení kanonické generace: změny v reprezentaci historických muzeí

12:00 Michal Čudrnák, Slovenská národní galerie, Slovensko: Rozšiřování umělecko-historické expozice původně webovým příběhem

12:20 Oběd

13:30 **PANEL 7: Druhá polovina 20. století, znázorňování minulosti**

Moderátor: Dušan Buran, předseda ICOM Slovensko

Lectures:

13:40 *Zuzana Šidlíková, Slovenské muzeum designu: Stratená móda: výskum odievania v ére socialistického Československa*

14:00 *Daniela Kramerová, Retromuzeum Cheb, ČR: Budme sentimentální!*

14:20 *Jolana Tothová, Historické muzeum Národního muzea, ČR: Sbirka Muzea dělnického hnutí – zpracování a prezentace*

14:40 *Michal Kurz, Ústav českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze: Potenciál (ne)reflektovaného prostoru: „socialistické“ památníky a jejich soudobé muzejní využití*

15:00 *Gábor Oláh, Masarykova univerzita Brno, ČR: Muzejní reprezentace problematické minulosti, hledání dokladů kolektivní paměti ve veřejném prostoru a objevování strategií reprezentace problematické minulosti ve veřejné sféře.*

15:20 **ZÁVĚREČNÁ DISKUSE**

Moderátoři: Jakub Jareš and Čeněk Pýcha, Ústav pro studium totalitních režimů, ČR

Zaměříme se na praxi vystavování komplikovaných témat z historie. Cílem diskuse bude vytvoření prostoru pro sdílení zkušeností reflektujících výstavy, které “come into the terms with past”. Členové panelu se budou bavit o společenských dopadech muzeí, konkrétních výstavních strategiích a jejich vliv na interpretování minulosti. Budeme usilovat o popsání trendů a jejich proměn v současném muzejnictví.

18:00 *Společenský večer - Vila Tugendhat, Muzeum města Brna*